

[Udenrigsministeren.]

Sydafrika, indebærer, at der skabes så stærke interesser for den vestlige verden, at vi efterhånden kan komme i den samme situation, som enkelte store vestlige magter er i i dag: at de bl. a. på grund af deres økonomiske interesser ikke ønsker at foretage sig noget over for den herskerklige, der holder den afrikanske befolkning i Sydafrika nede.

Hr. Per Federspiel sagde i den forbindelse, at sanktioner burde man erkende var det dårligst mulige middel. Jeg tror, at man fra dansk side, det vil sige fra et lands side, som erklærer sin tillid til verdensorganisationen, skal være en lille smule varsom med at underminere det eneste tvangsmiddel, der i realiteten foreligger i FN i dag. Jeg ved ikke, hvoraf hr. Per Federspiel udleder, at økonomiske sanktioner er fuldstændig ineffektive. Hr. Per Federspiel henviste til Folkeforbundet. Det kan vel ikke være et bevis for, at sanktioner under FN ikke skulle være virkningsfulde. Han henviste til Sydrhodesia; men hvorfor er sanktioner i Sydrhodesia ineffektive? Det er de, fordi de ikke bliver overholdt af alle medlemslandene, og som jeg sagde i min redegørelse den 16. november: problemerne i det sydlige Afrika hænger sammen, og hovedproblemet er Sydafrika. Sydafrika er lige netop det land, der undlader at overholde sanktionerne; derfor flyder olien fra Sydafrika til Sydrhodesia, derfor er det muligt for Sydrhodesia at knægte verdensorganisationen, at modsætte sig verdensorganisationens ønske om en ændring i forholdene. Men såfremt sanktionerne blev gennemført på den måde, der er forudsat i FN-pagten, har jeg al mulig tillid til, at de sanktioner ville have haft en effektiv virkning også i Sydrhodesia.

Hr. Poul Møller rejste det spørgsmål, om vi havde fået noget svar på henvendelserne til den anden side i Vietnamkonflikten. Jeg må desværre være enig med hr. Poul Møller i, at det er ikke opmuntrende reaktioner, vi har fået fra den side, om vi overhovedet har fået nogen. Det almindelige svar, vi får, er, at det ikke er muligt at tage stilling, så længe bombardementerne fortsætter. En enkelt gang har vi fået at vide og fået understreget, at det kan konstateres, at atmosfæren vil blive bedre, den dag

bombardementerne holder op. Det er et magert svar, jeg erkender det; jeg er enig med hr. Poul Møller på det punkt.

Til hr. Kai Moltke vil jeg sige, at jeg er enig i, at Vietcong burde anerkendes som forhandlingspartner, at det burde være alle berørte parter, der skal være med i forhandlingerne i Vietnam.

Hr. Kai Moltke rejste også spørgsmålet om konsultationerne inden for NATO, der skulle begrænses til NATOs geografiske område, og tog det som udtryk for, at der var tale om en afvisning af NATOs globale strategi. Jeg kan bekræfte over for hr. Kai Moltke, at der ikke er tale om at indføre nogen global NATO-politik. På den anden side er det klart, at også spørgsmål, der falder uden for NATOs egentlige geografiske, saglige arbejdsområde, drøftes mellem allierede, og at oplysninger og synspunkter udveksles inden for NATO; men nogen opbygning af en egentlig fælles NATO-politik i disse spørgsmål foreligger der ikke. Vores holdning i FN i en række spørgsmål tror jeg med tilstrækkelig tydelighed viser, at der ikke er tale om en sådan fælles politik, og vi anser det heller ikke for ønskeligt, at en sådan fælles politik skal gennemføres.

Hr. Gert Petersen og hr. K. Helveg Petersen fremkom med en del betragtninger over de europæiske forsvarsalliancer, de europæiske sikkerhedsproblemer i almindelighed og Tysklandsproblemet — problemer, der jo alle er led i en større sammenhæng. Jeg skal prøve at gøre nogle bemærkninger om, hvordan regeringen ser på disse spørgsmål, idet jeg gerne først på ny vil slå fast, at regeringen anser den nordatlantiske alliance for at være den bedste løsning på Danmarks sikkerhedsproblemer, så længe der ikke indtræffer helt afgørende politiske forandringer i Europa.

Den tilbøjelighed til afspænding i Europa, som har kunnet konstateres i de senere år, er efter regeringens opfattelse, som jeg tidligere har haft lejlighed til at udtale det, en følge af — altså ikke sket på trods af — de eksisterende forsvarsalliancer i Europa. Eksistensen af disse forsvarsalliancer har efter vor opfattelse skabt et klima af sikkerhed og selvtillid, uden hvilket afspænding og forståelse i Europa ikke kan trives. Jeg tror, det er med lande, som det er med mennesker, at usikkerhed gør dem aggressive. Der er